

**Toespraak minister Grapperhaus van Justitie en
Veiligheid tgv jaarlijkse
herdenking Stichting Tuin van Bezinning.
Warnsveld,
Huis 't Velde, 14 juni 2018**

Dames en heren - familieleden, vrienden en collega's van diegenen die wij hier vandaag herdenken,

Fijn dat u met zovelen bent gekomen, hier bij het nationaal monument *Tuin van Bezinning*.

Deze plek dwingt tot reflectie. De namen van de politiemensen die tijdens de uitoefening van hun functie zijn omgekomen, zijn een herinnering aan hen.

Maar tegelijk staan die namen voor veel meer.
Ze herinneren ons aan de gevaren van het beroep van
politieagent.
En ze doordringen ons ervan welk een enorm beroep de
samenleving eigenlijk doet op enkelen om haar te beschermen.

Meer dan 160 namen van politiemensen telt dit monument nu.
Meer dan 160 mensen die sinds de Tweede Wereldoorlog
tijdens hun werk zijn omgekomen.
Met allen hun eigen verhaal.
Met ieder hun eigen kring van familie en vrienden die met pijn
en verdriet zijn achtergebleven.

Wanneer een geliefde volkomen onverwacht uit het volle leven wordt weggerukt, is dat een mokerslag die nadreunt. Jaren, decennia, zelfs generaties lang – bijvoorbeeld wanneer een kind hoort over de opa die het nooit kende omdat die op een dag niet thuiskwam van zijn werk.

De afgelopen jaren zijn hierover verhalen verteld, ook vandaag zal een nabestaande getuigen van de pijn en het gemis na zo'n gebeurtenis.

Het is belangrijk dat die verhalen verteld worden.
Omdat het prachtige en inspirerende verhalen zijn over
moedige mensen.
Maar ook: zo wordt de herinnering levend gehouden.
Zo kan de verwerking doorgaan.

Ik heb veel van die verhalen gehoord, in de loop der jaren.
En ik word altijd getroffen door de verschillende manieren om
met rouw om te gaan.

Het is zeker zo belangrijk dat anderen luisteren.

Mensen als ik, gewone burgers, beseffen zo eens temeer welke offers voor ons gebracht worden.

Aankomende politieagenten worden nog eens doordrongen van de enormiteit van de taak waaraan zij beginnen.

Van de risico's die daaraan kleven.

Van de noodzaak om zo voorzichtig mogelijk te zijn.

En van de trotse, indrukwekkende traditie waarin zij staan.

Dames en heren,

Het Nederlandse politiekorps heeft het afgelopen jaar geen doden te betreuren gehad en daar ben ik dankbaar voor.

Tegelijk ben ik er diep van doordrongen dat dit niets afdoet aan de urgentie om iedere dag keihard te blijven werken aan vergroting van de veiligheid van politiemensen.

Want die urgentie is onverminderd hoog.

Er zijn dan in het afgelopen jaar dan wel geen doden gevallen, we hebben meerdere gevallen van afschuwelijk geweld tegen politieagenten gezien.

Dit jaar was nog maar een paar uur oud toen in Leiden agent Damien tussen een groep vechtende jongeren sprong. Een van de vechtende jongeren, een jongen van achttien, gaf Damien onverwacht zo'n trap dat diens onderbeen knakte.

Ik was nog maar net minister en ben bij Damien op bezoek gegaan. Hij lag met een dubbele beenbreuk en beschadigde zenuwen in het ziekenhuis, in afwachting van zijn tweede operatie. Met één trap was een topfitte dertiger een patiënt geworden.

Zelf was Damien er nog verrassend nuchter onder.
Dit is wat agenten doen, maakte hij mij duidelijk: ze zetten een stap vooruit waar anderen een stap terug doen.

Ik heb diep ontzag voor die moed, plichtsbetrachting en opofferingsgezindheid.

Afgelopen maart draaide een groep jongeren tijdens het uitgaan in Amersfoort zo door dat ze een agente probeerden te wurgen.

Haar collega's hadden de grootste moeite haar te ontzetten.
Pas toen ze dreigden met hun stroomstootwapens, deinsden de relschoppers terug.

Ik heb het verslag van een van de betrokken agenten gelezen en dat is stof tot nadenken.

Wat mij bijvoorbeeld trof, is de bijna ongelofelijke zelfbeheersing die de betrokken agenten zelfs in die noodsituatie aan de dag hebben gelegd.

Ze waren namelijk gewapend.

Maar ze hebben hun vuurwapens niet gebruikt.

Ik hoop maar dat die raddraaiers beseffen hoeveel ze te danken hebben aan die koele professionaliteit.

Dames en heren,

Het zijn heftige voorbeelden, maar ze staan helaas niet op zichzelf.

In de paar uur dat wij hier bijeen zijn, krijgen ergens in Nederland weer twee of drie politiemensen te maken met verbaal of fysiek geweld.

Want daar staat nu de teller: meer dan 9100 per jaar, 175 keer per week, 25 keer per dag, eenmaal per uur vindt agressie tegen politieambtenaren plaats.

In 2017 maakten agenten 147 maal melding van het zwaarste vergrijp: poging tot moord of poging tot doodslag.

Onaanvaardbaar.

We hebben hier te maken met een groot maatschappelijk probleem.

En het is een breed probleem.

Agressie tegen de politie komt voor in alle lagen van de bevolking.

Het kan een jonge man of vrouw zijn die agressief wordt tijdens het uitgaan.

Maar ook een ogenschijnlijk keurige huisvader kan opeens door het lint gaan als hij een bekeuring krijgt.

Ik proef gebrek aan respect voor het bevoegd gezag.

Ik proef veel te weinig besef dat deze mannen en vrouwen hun verantwoordelijke, moeilijke en vaak gevaarlijke werk doen om óns, de samenleving te beschermen.
Om de wetten en regels uit te voeren die diezelfde samenleving democratisch heeft vastgesteld.

Ik zou tegen burgers willen zeggen: die politiemensen, dat bent u zélf, minus de moed en de professionaliteit.
Dus toon het respect en de dankbaarheid die je politiemensen daarvoor verschuldigd bent.
Ook als je het even niet met ze eens bent.

Dames en heren,

Tot zover mijn overpeinzingen bij dit indrukwekkende monument.

Rest mij te zeggen dat alle politieagenten die tijdens de uitoefening van hun functie zijn omgekomen, jaarlijks zullen blijven gedenken.

Ik hoop dat u, nabestaanden, vrienden en familie en collega's van de omgekomenen, elkaar blijvend tot steun zult kunnen zijn.

En ik hoop dat deze mooie traditie, hier in deze Tuin van Bezinning, iets kan bijdragen aan de verwerking van uw verlies.

Ik dank u voor uw aandacht